

“Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası Çalıştayı”

ve

Dış Politika Önceliklerimiz

Nevin BALTA

BAŞKON Kültür ve

Sanat Komisyonu Başkanı

Türk Dünyası Parlamenterler Derneği'nin 13 Mayıs 2017 günü Ankara'da yapılan “Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası (Siyasi -Kültürel ve Ekonomik İlişkiler Boyutu) Çalıştayı”na STK temsilcisi olarak katıldım. Çalıştay'a BAŞKON adına katılan “Türk Dünyası Araştırma Komisyonu” üyelerinden; BAŞKON Siyasi İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcı Müjdat KAYAYERLİ, Yurt Dışı Türkler ve Göçmenlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı İsmail CİNGÖZ, Genel Başkan Yardımcısı Ayşegül TAŞ ile Kültür ve Sanat Komisyonu Başkanı Nevin BALTA katıldı.

Hükümet yetkilileri, siyasi parti temsilcileri, akademisyenler ve STK temsilcilerinin katıldığı Çalıştay'da dış politika önceliklerimiz arasında olan Türk dünyası ile ilişkilerimiz yeniden gözden geçirildi ve bu konuda gerek hükümet gerekse sivil toplum kuruluşlarının ne tür projeler üretebileceğine ilişkin öneriler sunuldu.

Türk Dünyası ile ilişkilerin siyasi, kültürel ve ekonomik ilişkiler boyutu ile ele alındığı ve bizim de katıldığımız Çalıştay'da, “Türk Cumhuriyetleri”, “Yurt Dışı Türkler” ya da “Soydaş ve Akraba Topluluklar” biçiminde adlandırdığımız dili, dini, ırkı bir olan kardeşlerimizle ilişkilerimizi nasıl daha iyiye götürebileceğimiz üzerine görüş alış verişinde bulunuldu.

Bilindiği gibi yurt dışındaki ırkdaşlarımızla ilişkilerimizi en üst seviyede tutmak için son elli yılda tüm hükümetler ve sivil toplum örgütleri âdeta yarışmaktadırlar. Türkiye'nin adı anıldığında gözleri dolan ve yurt dışına seyahat ettiğimizde bizi görünce boynumuza sarılan gönül coğrafyamızdaki dostlarımıza gereken ilgiyi gösterebildik mi? Bu konuda resmî ya da sivil toplum örgütleri aracılığıyla yapılan projeler yeterli mi?

Avrupalı ve Amerikalı dostlarımız tarafından her zaman sırtımızdan vurduğumuz düşünüldüğünde Türk Dünyası coğrafyası önümüzde yeniden keşfetmemiz gereken bir okyanusa dönüşüyor. Hatta bu okyanusta yeniden kulaç atmak için sabırsızlanıyoruz. Bugüne kadar yapılan her türlü işbirliğini yok sayarak sıfırdan başlamak gerekiyor.

“Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası Çalıştayı”nda yurt dışındaki soydaşlarımız ve Türk Cumhuriyetleri ile bu zamana kadar hangi noktaya geldiğimizi, yanlışlarıyla ve doğrularıyla masaya yatıran siyasiler ve akademisyenler, bundan sonra neler yapılması gerektiğine dikkat çektiler.

Hükümet ve Siyasi Parti Temsilcileri ile akademisyenler, bürokratlar ve STK temsilcilerinin yoğun katılımı ile gerçekleşen Çalıştay'daki Komisyon çalışmalarında son derece önemli öneriler sunuldu. Türk Dünyası ile daha fazla iç içe olmak, siyasi, sosyal ve kültürel ilişkileri daha de geliştirmek için beyin fırtınası estiren akademisyenler, acil yapılması gereken projeleri anlattılar.

Çalıştay'ın Sosyal ve Kültürel Komisyon çalışmalarına katılan ve öneriler bölümünde söz alan “BAŞKON Türk Dünyası Araştırma Komisyonu” üyelerinin görüş ve önerileri şunlardır.

- Türk Dünyası veri tabanı hazırlanması.
- Türk Dünyası ülkelerinin kültür yönünden gelişmesi için Kültür Bakanlığı tarafından teşvik çalışmalarının yapılması.
- Türk Dünyası ile ilgili üniversitelerin sadece Türkoloji ağırlıklı değil her yönden sağlıktan, kültüre, ekonomiden, tarıma çalışmalar ve araştırmalar yapması.
- Dinsel konularda Diyanet İşleri Başkanlığı aracılığı ile İslam dinini en iyi şekilde anlatan konferanslar, seminerler ya da buna benzer çalışmaların yapılması.
- Ülkenin siyasi hedefi, buna uygun ekonomi politikası olmalı ve sonra dış politika, sağlık, turizm gibi sektörel politikaların bina edilmesi.
- Dışişleri Bakanlığına Türk dünyası nüfusunun % 23 olduğunu belirtilerek veri ve genel bilgilerin değiştirilmesi konusunda bilgi sunulması.
- Türk mezarlarının, Türk yazılı anıtlarının korunmasını ve bu anıtların tarihi değerlerini dünyaya tanıtılması.
- Türkoloji olarak Türk örf ve adetlerinin iyi bir şekilde araştırılarak eksiksiz olarak insanlara anlatılması.
- Türk Dünyası olarak tarımdan sanayiye ekonomik teşvik sağlanması.
- Batılı ülkelerin projeleri ile değil kendi öz Türk projeleri ile her konuda kendimizi geliştirerek ortak hizmete sunulması.
- Türk kültürü, örf ve adetleri ile yetişmesi için okul öncesi öğretmenlerimize eğitim teşviği verilemesi.
- Türk dünyası adına kitap basılması için Kültür Bakanlığına teşvik için öneri sunulması.
- Türk dünyası ülke dilleri için google translate için öneri sunulması.
- Türk dünyası sporlarının dünyaya tanıtmak amacıyla olimpiyatlar, yarışmalar düzenlenmesi için çalışmalar yapılması. Ülkemizin Gençlik ve Spor Bakanlığından teşvik alınması.
- Türk dünyası ülkelerine hava yolları uçak biletlerinde yarı yarıya indirim yapılması konusunda öneri sunulması.
- Batı Avrupa Türkleri STK'ları Türkiye'deki STK'lar ve Türk Cumhuriyetlerindeki STK'lar çalışmayı düzenlenmeli.
- Göç edebiyatının sebep ve sonuçları, sosyal bilimlerin konusu hâline dönüştürülmeli.
- Kültür Bakanlığı hedefleri ve amaçları yeniden belirlenmeli ve işlevsel organizasyonlar yapılmalı.
- Bütün Türk Dünyasındaki güncel manşetler ve haberler İnternet aracılığıyla her vatandaşımızın ulaşabileceği bir kaynak hâline getirilmeli.
- Türk Dünyası ile ilgili bütün kitapların bir arada bulunabileceği yeni bir millî kütüphane kurulmalı.
- Bütün faaliyetlerin yapılabilmesi için somut proje bankası ve dokümantasyon merkezi oluşturulmalıdır.
- Bulgaristan ve Balkan ülkelerinde yatırım yapacak Türk işadamlarının Türk-Müslüman halkın yoğun olduğu bölgelere yönlendirilmeleri sağlanmalı.

- Bulgaristan ve Balkan ülkeleri ile Türk Cumhuriyetlerinde tarım faaliyetleri ile ilgili master çalışmaları yapılmalı, boş tarım alanlarının ekonomiye katkı sağlamasına yardımcı olunmalı.

- Soydaşlarımızın din ve ahlak kültürlerinin yok olmaması için Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından din görevlileri bölgeye gönderilmelidir. Bu husus tarikat ve cemaatlere veya Arap ülkelerine terk edilmemelidir.

- Bulgaristan başta olmak üzere; Osmanlı bakiyesi Avrupa ve Balkan ülkelerindeki Türk eserleri ve vakıf malları ile Türk Mezarları her geçen gün sistematik bir şekilde yok edilmektedir. Zaman geçirilmeksizin bunların kayıtları çıkartılarak korunmaya alınması sağlanmalıdır.

- Türk Dünyası denilince yalnızca İslam Dinine mensup Müslüman Türkler veya etnik köken üzerinden yalnızca Türk Irkından gelenler kast edilerek; görüş ve öneri ile söz alanlar görülmektedir. Bu beyanlar yanlıştır. Öncelikle bilinmelidir ki; Adriyatik'ten Çin'e, Sibirya'dan Ortadoğu'ya geniş bir coğrafyaya yayılmış bulunan Türk Milleti içerisinde sadece Müslüman Türkler veya sadece Erken Türk olanlar bulunmamaktadır. O şekilde değerlendirme durumunda özellikle Balkanlarda Osmanlı döneminde yaşanan İslamlaşma ile Türkleşen ve kendisini Türk hisseden Boşnaklar, Arnavutlar, Torbeşler ve Pomaklar göz ardı edilmiştir. Zira esasında Pomaklar Osmanlı öncesi Hazar ve Karadeniz'in kuzeyinden bu bölgeye gelen Kuman/Kıpçak Türkleridir. Ayrıca Yakut Türkleri başta olmak üzere Hıristiyan ve Yahudi Türk soydaşlarımız da göz ardı edilmemelidir.

- Osmanlı bakiyesi Balkan ülkelerine ve Türk Cumhuriyetlerine hitabeden radyo ve TV yayınları ve kanalları çoğaltılmalıdır.

- Özellikle Balkanlarda Türkçe yaygınlaştırılmalı, Türk-Müslüman bölgelerinde Türkçe eğitim yapılmalıdır. Yunus Emre Enstitüsü ve TİKA Türkçe okullar konusunda oralara hizmet götürmelidir.

“Türk Dünyası ve Türk Dış Politikası Çalıştayı”nın, Adriyatik'ten Çin'e, Sibirya'dan Ortadoğu'ya geniş bir coğrafyaya yayılan Türk soydaşlarımıza hayırlar getirmesini ve acil önlemlerin bir an önce alınmasını diliyoruz.